

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/205/2022
Identifikačné číslo spisu: 2116212747
Dátum vydania rozhodnutia: 14.12.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Halušková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:2116212747.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne C.. I. I., narodenej XX. I. XXXX, J. XXX, zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, Bratislava, Mýtne 48, proti žalovanému O. E., narodenému XX. S. XXXX, J. XXX, zastúpenému advokátom JUDr. Ľudovítom Štanglovičom, Šaľa, Jarmočná 2264/3, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 33C/18/2016, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 22. júna 2022 sp. zn. 26Co/74/2021, 26Co/75/2021 takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trnave z 22. júna 2022 sp. zn. 26Co/74/2021, 26Co/75/2021 vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie (II. výrok) a vo výroku o náhrade trov odvolacieho konania (III. výrok) a rozsudok Okresného súdu Trnava z 23. apríla 2021 sp. zn. 33C/18/2016 z r u š u j e a v e c v r a c i a Okresnému súdu Trnava na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1.1. Okresný súd Trnava (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 23. apríla 2021 sp. zn. 33C/18/2016 v spojení s doplniacim rozsudkom zo dňa 26. augusta 2021 sp. zn. 33C/18/2016 vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaného tak, že z vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov prikázal a) do výlučného vlastníctva žalobkyne nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, k. ú. J., obec J., okres P.: spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 1/2 k celku na parc. reg. C KN č. 303/1, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1510 m², parc. reg. C KN č. 303/2, záhrada o výmere 500 m², parc. reg. C KN č. 304, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 992 m², nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, k. ú. J., obec J., okres P.: rodinný dom s. č. XXX a bazén postavené na pozemkoch parc. reg. C KN č. 303/3-rod. dom, parc. reg. C KN č. 303/4-bazén, v zmysle geometrického plánu č. 154/2013 na zameranie stavby na p. č. 303/3 k vydaniu kolaudačného rozhodnutia, úradne overeného dňa 27. februára 2014, nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXXX, k. ú. J., obec J., okres P.: parc. reg. C KN č. 4350, orná pôda o výmere 1020 m², osobné mot. vozidlo Mercedes - Benz S 350 CDI 4MATIC, VIN: F., e. č. P., štvorkolku zn. CF MOTO RANCHER 600, VIN: LQ., e. č. P., zostatok na bankovom účte vedenom v A. J., S.. D., IBAN: D., v sume 32,86 eur, zostatok na účte doplnkového dôchodkového sporenia K. P. J. S.. D., zmluva č. XXXXXXXXXXXX, v sume 356,11 eura, obchodný podiel žalobkyne v spoločnosti REVOL Consulting, s. r. o., so sídlom

Boleráz 268, IČO: 36 255 548, vyjadrený vkladom vo výške 1.328 eur, b) do výlučného vlastníctva žalovaného obchodný podiel žalovaného v spoločnosti REVOL TT Consulting s. r. o., so sídlom Vlárská 28, Trnava, IČO: 44 808 321, vyjadrený vkladom vo výške 5.000 eur, obchodný podiel žalovaného v spoločnosti REVOL Consulting, s. r. o., Boleráz 268, IČO: 36 255 548, vyjadrený vkladom vo výške 2.656 eur, výrokom II. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie jej podielu sumu 1.416.582,02 eur do 90 dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom III. rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Doplniacím rozsudkom zamietol návrh na prerušenie konania.

1.2. Okresný súd mal z vykonaného dokazovania preukázané, že manželstvo žalobkyne a žalovaného bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 11C/492/2015-19 zo dňa 05. januára 2016, právoplatným dňom 12. januára 2016. Do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrila majetok uvedený v enunciiate rozsudku. Dňa 30. decembra 2015 rozhodol žalovaný ako jediný spoločník REVOL TT Consulting, s. r. o. o výplatu zisku spoločnosti za r. 2009-2014 v celkovej výške 3 087 515,79 eura, pričom časť zisku sa použije na úhradu pohľadávky, ktorú spoločnosť eviduje voči O. E. vo výške 1 556 464,60 eura (bod 2. uznesenia); vyplatenie zisku a započítanie pohľadávok bude vykonané 03. januára 2016. Dňa 03. januára 2016 uzatvoril žalovaný ako veriteľ a REVOL TT Consulting s. r. o. ako dlžník zmluvu o pôžičke, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi úver vo výške 1 531 051,19 eura na účel vyplatenia zisku jediného spoločníka. V čl. III sa zmluvné strany dohodli na zápočte vzájomných pohľadávok - pohľadávky dlžníka na poskytnutie úveru vo výške 1 531 051,19 eura a pohľadávky dlžníka voči veriteľovi vo výške 1 556 464,60 eura podľa bodu 2 rozhodnutia jediného spoločníka z 30. decembra 2015 s pohľadávkou veriteľa z titulu vyplatenia zisku za roky 2009-2014 vo výške 3 087 515,79 eura. K spôsobu použitia rozdeleného zisku znalecká organizácia CM Centrum uviedla, že žalovaný ako jediný spoločník REVOL TT Consulting, s. r. o. rozhodol 30. decembra 2015 o vyplatení nerozdeleného zisku za r. 2009-2014 v sume 3 087 515,79 eura s tým, že zisk bude vyplatený dňa 03. januára 2016. Vyplatenie zisku zaúčtovala REVOL TT Consulting s. r. o. Zisk bol žalovanému vyplatený tak, že suma 1 556 464,60 eura ako záväzok spoločnosti REVOL TT Consulting na vyplatenie zisku bola započítaná so záväzkom žalovaného voči REVOL TT Consulting z titulu pôžičiek poskytnutých spoločnosťou žalovanému v celkovej sume 1 556 464,60 eura (inventarizácia pohľadávok REVOL TT Consulting - príloha ZP č. 23/2019). Zostatok záväzku spoločnosti zaplatiť zisk v sume 1 531 051,19 eura bol vyplatený tak, že v deň určený na výplatu zisku uzatvoril žalovaný ako veriteľ s REVOL TT Consulting, s. r. o. ako dlžníkom zmluvu o úvere. Vyplatenie tejto časti zisku tak bolo realizované len účtovne s tým, že zisk pôvodne určený na výplatu bol poskytnutý spoločnosti a o tejto transakcii boli vykonané jednotlivé účtovné operácie. Výsledkom bolo, že žalovaný nadobudol voči REVOL TT Consulting, s. r. o. pohľadávku z titulu poskytnutého úveru vo výške 1 531 051,19 eura. Znalecká organizácia uviedla, že zrealizovaním účtovných operácií zostal v účtovníctve spoločnosti len záväzok voči žalovanému, ktorý bol ku dňu 05. januára 2016 vo výške 1 531 051,19 eura evidovaný na strane pasív, na účte 364001 - záväzky voči spoločníkom. Neexistencia zmluvy o úvere by nemala žiadny vplyv na všeobecnú hodnotu obchodného podielu REVOL TT Consulting, keďže by nevznikol záväzok v sume 1 531 051,19 eura na účte 365001 - ostatné záväzky voči spoločníkom, avšak zostal by záväzok na účte 364001 - záväzky voči spoločníkom a členom pri rozdeľovaní zisku. Účtovné závierky REVOL TT Consulting za r. 2015 a 2016 boli overené nezávislým audítormi.

1.3. Aplikujúc § 149 a 150 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) okresný súd uviedol, že v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (v ďalšom texte označovaného aj skratkou „BSM“) treba vykonať aj vyporiadanie pohľadávok a dlhov manželov, pokiaľ vznikli za trvania ich bezpodielového spoluvlastníctva a v súvislosti s ich hospodárskym a spotrebným spoločenstvom. Zároveň treba zohľadniť dispozície s vecami v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov (predaj, zničenie a pod.) v čase medzi rozvodom a vyporiadaním (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/110/2011). Rešpektovať treba dispozíciu strán sporu konania o vyporiadanie BSM - súd vyporiada len ten majetok patriaci do BSM, ktorý strany urobili predmetom konania, prekročiť ich návrhy môže podľa § 216 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) len pokiaľ ide o výšku zostatkovej hodnoty vecí a o ich vyporiadanie z kvalitatívneho hľadiska.

1.4. Cena všetkých vecí a majetkových hodnôt (medzi stranami nesporných, pozn. dovolacieho súdu) v BSM rozdelených medzi žalobkyňu a žalovaného bola ustálená sumou 1 030 077,29 eura (nehnutelnosti prikázané do vlastníctva žalobkyne 541 670 eur; hnutelné veci prikázané do vlastníctva žalobkyne 23 000 eur, obchodný podiel prikázaný do vlastníctva žalobkyne 77 155,56 eura, zostatky na bankovom

účte a sporiacom dôchodkovom účte prikázané do vlastníctva žalobkyne v celkovej sume 388,97 eura a obchodné podiely žalovaného v hodnote 387 862,76 eura). Žalovanej boli teda prikázané veci a majetkové hodnoty v sume 642 214,53 eura a žalovanému v sume 387 862,76 eura, preto je žalobkyňa povinná zaplatiť žalovanému na vyrovnanie podielov sumu 127 175,88 eura.

1.5. Súd prvej inštancie posúdil nárok na zisk žalovaného v postavení spoločníka REVOL TT Consulting s. r. o. vo výške 3 087 515,79 eura ako výnos dosiahnutý z jeho oddeleného majetku, pretože výnos z podnikania, rovnako ako mzda z pracovného pomeru, patriaci jednému z manželov je najčastejším zdrojom BSM, teda patrí do jeho masy (R 42/1972) a je potrebné ho vyporiadať.

1.6. V súvislosti s obranou žalovaného, že právo na zisk je výlučnou pohľadávkou spoločníka obchodnej spoločnosti, súd prvej inštancie poukázal na vyjadrenie žalovaného, že jeho obchodný podiel v uvedenej spoločnosti patrí do BSM. Ak žalovaný v súvislosti s tvrdením, že zisk spoločnosti by patril do majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve len v prípade, ak by bol vyplatený, poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/234/2010, podľa ktorého predmetom bezpodielového spoluvlastníctva nie je pohľadávka, ide o rozhodnutie primárne sa zaoberajúce otázkou solidarity manželov z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci, pričom pri jej riešení najvyšší súd okrajovo uviedol, že pohľadávky netvoria predmet BSM. To, či pohľadávka patrí alebo nepatrí do majetku v BSM, by malo podľa okresného súdu závisieť aj od individuálnych okolností vzniku takejto pohľadávky a objektívnych možností jej uspokojenia. V posudzovanom spore rozhodol žalovaný o výplate zisku ako jediný spoločník ku dňu 03. januára 2016. Záviselo len od žalovaného, či si zisk reálne aj vyplatí alebo nevyplatí. Pohľadávka na výplatu zisku preto nie je vylúčená z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva.

1.7. Okresný súd poukázal na to, že bez toho, aby mal žalovaný možnosť nakladať so ziskom, by bolo vylúčené aj započítanie, či už so záväzkami žalovaného z titulu pôžičiek od spoločnosti, resp. so záväzkom žalovaného na poskytnutie úveru pre spoločnosť. Ak žalovaný tvrdí opak, je vylúčené, aby bol splnený záväzok žalovaného voči REVOL TT Consulting s. r. o.. Dispozícia žalovaného so ziskom má účinky identické s vyplatením zisku a nie je dôvod, aby takýto zisk ako výnos nepatril do bezpodielového spoluvlastníctva. Aj rozhodovacia prax zastáva názor, že samotná možnosť spoločníka nakladať s pohľadávkou na podiel na zisku má za následok, že takáto pohľadávka sa stáva súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na právny názor českého najvyššieho súdu, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 22Cdo/3725/2015 uviedol, že „právo podílu na zisku tedy nabylo podobu konkrétnej pohľadávky již rozhodnutím valné hromady a stalo se součástí společného jmění v okamžiku, kdy žalovaný nabyl možnost s touto pohledávkou nakládat. Půjčka žalovaného společnosti nemohla být poskytnuta z jeho výlučných prostředků, byla-li zdrojem této půjčky pohledávka žalovaného vůči společnosti (jakožto právo podílu na zisku), která již byla součástí SJM a žalovaný nabyl možnost s ní disponovat. Touto dispozicí je třeba rozumět právě poskytnutí půjčky společnosti, jejímž zdrojem bylo právo podílu na zisku jakožto pohledávka za společnost“. Obdobne judikoval český najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 22Cdo/3192/2015, v ktorom uviedol, že „neobstojí ani námítka, že nelze pohledávku vůči obchodní společnosti činit předmětem vypořádání, neboť se jedná o vnos nebo půjčku mezi manželem společníkem a společností, přičemž obchodní podíl ve výši 100 % na této společnosti je součástí společného jmění manželů“. Súd prvej inštancie neidentifikoval žiadny dôvod sa od tohto právneho názoru odchýliť ani z pohľadu slovenskej právnej úpravy, ktorá má spoločnú historickú väzbu s českou právnou úpravou a česká aj slovenská právna úprava majetkových vzťahov medzi manželmi je založená na obdobných princípoch. Podľa právneho názoru súdu prvej inštancie výnos z podielu na zisku nielenže patrí do majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve, ale je potrebné prihliadať, že ak bol tento výnos, spotrebovaný žalovaným formou zápočtu, je povinný vrátiť žalobkyňi 1/2 spotrebovaného výnosu.

1.8. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s tým, že ak žalovaný časťou jemu patriaceho zisku uspokojil svoje záväzky voči spoločnosti z titulu pôžičiek, tak sa výnos zo zisku ku dňu zániku manželstva spotreboval, čo by malo za následok neexistenciu majetku v BSM. Z písomného podania znaleckej organizácie CM Centrum vyplýva, že žalovaný si v rokoch 2013-2015 vybral zo spoločnosti postupne sumu 1 556 464,60 eura. Počas trvania manželstva teda žalovaný uzatvoril so spoločnosťou REVOL TT Consulting s. r. o. zmluvy o pôžičke v celkovej výške 1 556 464,60 eura. Z konštantnej judikatúry (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/28/2019, sp. zn. 1Cdo/27/2017, R 57/1970) vyplýva, že ak si jeden z manželov požičiava od inej osoby peniaze a v zmluve o pôžičke vystupuje ako dlžník, je zo zmluvy o pôžičke zaviazaný a oprávnený len ten z manželov, ktorý ju ako dlžník uzavrel. Takto získané

prostriedky sa stávajú súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva. Ak takto získané peňažné prostriedky budú použité na kúpu vecí, bude do majetku v BSM patriť táto vec a v prípade jeho vyporiadania sa prihladne na individuálny záväzok manžela - dlžníka (teda jeho povinnosť uspokojiť záväzok) a zohľadní sa jeho vnos do majetku v rámci vyporiadania. Žalovaný ako nositeľ dôkazného bremena v priebehu konania neuviedol žiadne skutkové tvrdenia o použití peňažných prostriedkov, ktoré čerpal formou pôžičiek zo spoločnosti REVOL TT Consulting s. r. o.. Okresný súd potom ustálil, že tieto peňažné prostriedky neboli použité na nadobudnutie vecí do bezpodielového spoluvlastníctva resp. peňažné prostriedky z pôžičiek sa nestali súčasťou majetku v BSM, ani neboli použité na bežnú spotrebu pôvodnej spoločnej domácnosti žalobkyne a žalovaného. Išlo tak o individuálne záväzky žalovaného, ktoré nie je možné uspokojiť z majetku patriaceho do BSM. Žalovaný svoje individuálne záväzky uspokojil z výnosu, ktorý by inak patril do bezpodielového spoluvlastníctva, je preto povinný nahradiť žalobkyni takto spotrebovaný výnos vo výške 1/2, teda vrátiť žalobkyni to, čo bolo zo spoločného majetku použité na uspokojenie jeho individuálnych peňažných záväzkov. V rámci vyporiadania je žalovaný povinný uhradiť žalobkyni sumu vo výške 778 232,30 eura (t. j. 1/2 zo sumy 1 556 464,60 eura, ktorá bola použitá na uspokojenie jeho záväzkov z titulu pôžičiek).

1.9. K tvrdeniu žalovaného, že jeho nárok na časť zisku vo výške 1 531 051,19 eura zanikol započítaním s jeho záväzkom poskytnúť spoločnosti úver okresný súd uviedol, že žalovaný svoju pohľadávku na výplatu zisku vo výške 1 531 051,19 eura transformoval na pohľadávku z titulu úveru poskytnutého na výplatu jeho zisku. Vzhľadom na vymedzený účel úveru nemá táto transakcia ekonomický význam. Ak žalovaný tvrdí, že mu spoločnosť zisk poskytla a zároveň ho obratom poskytol spoločnosti ako úver, nie je dôvodné, aby spoločnosť opätovne úver použila na výplatu zisku. Aj v prípade, ak by zmluva o pôžičke bola platná, žalovaný ku dňu rozvodu manželstva má pohľadávku voči vlastnej spoločnosti, ktorú poskytol zo zdrojov patriacich ako výnos do bezpodielového spoluvlastníctva. S poukazom na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22Cdo/3725/2015 by takáto pôžička nemohla byť poskytnutá z výlučných prostriedkov žalovaného, ak zdrojom pôžičky bola pohľadávka žalovaného voči spoločnosti ako právo podielu na zisku, s ktorým žalovaný nadobudol právo disponovať.

1.10. Okresný súd zdôraznil, že právne úkony uskutočnené manželmi alebo jedným z nich je potrebné skúmať aj cez prizmu dobrých mravov v zmysle § 3 ods. 1 OZ. Ak sa právny úkon prieči dobrým mravom, je absolútne neplatný (§ 39 OZ), na čo je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti. Dospel k záveru, že pôžička poskytnutá REVOL TT Consulting s. r. o. nebola použitá za účelom poskytnutia zdrojov napríklad na rozvoj obchodnej spoločnosti, ale za účelom toho, aby spoločnosť vyplatila žalovanému zisk v čase po rozvode manželstva. Okresný súd poskytnutie úveru hodnotil ako konanie, ktorého účelom bolo oddialiť vyplatenie rozdeleného zisku, ktorý by inak patril do majetku v BSM a odmietol formalistický prístup k výkladu tohto právneho úkonu prezentovaný žalovaným. Zdôraznil, že žalovaný postupoval cielene, keď v čase bezprostredne pred pojednávaním o rozvode manželstva prijal rozhodnutie o rozdelení dosiahnutého zisku a o spôsobe jeho výplaty takým spôsobom, aby zmaril naplnenie masy BSM peňažnými prostriedkami z výnosu z podnikania a vyplatenie zisku oddialil na čas po rozvode. Takýto právny úkon je v rozpore s dobrými mravmi, a preto je neplatný. Žalovaný na základe neplatného právneho úkonu poskytol ním ovládanej spoločnosti peňažné prostriedky zo zdrojov, ktoré patrili do majetku v BSM, čo znamená neoprávnené použitie peňažných prostriedkov vo výške 1 531 051,19 eura. V rámci vyporiadania je žalovaný preto povinný vrátiť peňažné prostriedky patriace do BSM a uhradiť žalobkyni sumu vo výške 765 525,59 eura (t. j. 1/2 zo sumy 1 531 051,19 eura, ktorá bola použitá na poskytnutie úveru pre REVOL TT Consulting s. r. o.).

1.11. Vychádzajúc z uvedeného okresný súd uzavrel, že do bezpodielového spoluvlastníctva patrí výnos zo zisku žalovaného v spoločnosti REVOL TT Consulting s. r. o.. Žalobkyňa má potom v rámci hodnotového vyrovnania nárok na sumu 1 543 757,89 eura (ako súčet súm 778 232,30 a 765 525,59). Titulom vyrovnania podielov má žalobkyňa povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 127 175,88 eura. Okresný súd započítal tento záväzok žalobkyne s jej nárokom na sumu 1 543 757,89 eura a priznal žalobkyni v rámci hodnotového vyrovnania sumu 1 416 582,02 eura (výrok II). Vzhľadom na výšku peňažného plnenia považoval za dôvodné umožniť žalovanému splnenie uloženej povinnosti v lehote 90 dní, ktorú považoval za primeranú obstaraniu potrebných zdrojov.

1.12. O náhrade trov konania medzi stranami sporu rozhodol súd v súlade s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvodom bola skutočnosť, že sa rozhodovalo o vyporiadaní spoločného majetku bývalých manželov, pričom ich nároky na podiely sú

rovnaké, a preto aj pomer úspechu vo veci bol na oboch stranách rovnaký.

2.1. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 22. júna 2022 sp. zn. 26Co/74/2021, 26Co/75/2021 odvolanie žalovaného proti doplniaciemu rozsudku súdu prvej inštancie odmietol (I. výrok), rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (II. výrok) a rozhodol, že žalobkyňa má nárok voči žalovanému na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (III. výrok).

2.2. Odmietnutie odvolania žalovaného proti doplniaciemu rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd s použitím ustanovenia § 386 písm. c) CSP odôvodnil tak, že ide o rozhodnutie, ktoré má povahu uznesenia, preto odvolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa.

2.3. Odvolací súd prebral skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal potrebné dokazovanie, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam aj k správnym právnym záverom. Odvolací súd s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odkázal na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku.

2.4. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie k odvolaniu žalovaného podanému z dôvodov vymedzených v § 365 ods. 1 písm. b), d), h) CSP odvolací súd dodal, že spornými a odvolaním žalovaného nastolenými otázkami boli otázka právnej povahy nároku na zisk žalovaného v obchodnej spoločnosti REVOL TT Consulting s. r. o., resp. otázka zaradenia podielu na zisku žalovaného v obchodnej spoločnosti REVOL TT Consulting s. r. o. do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov a v nadväznosti to aj otázka výšky vyrovnacieho podielu. Odvolací súd zdôraznil, že bezpodielové spoluvlastníctvo manželov sa podľa zásad uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka vyporiadava v tzv. širšom zmysle, čo znamená, že do úvahy sa berú a vyporiadávajú aj pohľadávky a dlhy vzniknuté za trvania manželstva strán a ich spoločného hospodárenia, rovnako vnosi a zápočty.

2.5. K odvolacej námietke, že súd prvej inštancie nesprávne zaradil nárok žalovaného na zisk z obchodnej spoločnosti REVOL TT Consulting s. r. o. do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, odvolací súd zhodne so žalovaným uviedol, že v kogentnom ustanovení § 123 ods. 1 Obchodného zákonníka je zakotvené jedno zo základných práv spoločníka obchodnej spoločnosti, ktorým je nárok na podiel na zisku (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Obo/191/2003) a účasť žalovaného ako spoločníka v obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným nie je vykonávaním jeho vlastnej podnikateľskej činnosti (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/109/03), čo v prejednávanej veci neodporuje zaradeniu podielu na zisku v obchodnej spoločnosti do vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

2.5.1. Občiansky zákonník nemá výslovné ustanovenie o tom, ako majú byť vyporiadané pohľadávky a dlhy manželov spojené s ich bezpodielovým spoluvlastníctvom, vzniknuté za jeho trvania (ktoré v § 143 OZ nie sú výslovne upravené). Potrebné je preto vychádzať z ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich vzťahy svojím obsahom najbližšie (§ 149 a § 150 OZ) a vyporiadať aj pohľadávky a dlhy manželov, pokiaľ vznikli za trvania ich bezpodielového spoluvlastníctva a v súvislosti s ich hospodárskym a spotrebným spoločenstvom. Vyporiadanie týchto práv a povinností sa však týka vzťahu medzi manželmi a nezasahuje do práv a povinností tretích osôb, ktoré nie sú účastníkmi konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (R 42/1972).

2.5.2. Spoločný majetok manželov je tvorený z jeho zdrojov, ktorými sú predovšetkým príjmy, ktoré tento majetok alebo vlastníctvo rozmnožujú predovšetkým na základe činnosti alebo nárokov jednotlivých manželov. Nielen mzda, ale aj akékoľvek iné peňažné plnenie, ktoré ktorýkoľvek z manželov získal počas trvania manželstva (s výnimkami uvedenými v zákone) sa stáva súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva. Rozhodujúcim okamihom pre začlenenie do bezpodielového spoluvlastníctva je okamih nadobudnutia peňažného plnenia, nie vznik nároku na toto plnenie. Predmetom vysporiadania je totiž len reálny spoločný majetok manželov, ktorý existoval ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva (viď Fekete, I. Občiansky zákonník, Veľký komentár, 2. zväzok, str. 378, Eurokódex, s.r.o., 2015).

2.5.3. V súdnej veci nebolo sporné, že dňa 30. decembra 2015 žalovaný ako jediný spoločník obchodnej spoločnosti REVOL TT Consulting s. r. o. rozhodol o vyplatení zisku za roky 2009 - 2014 v celovej výške 3 087 515,79 eura svojej osobe s tým, že časť vo výške 1 556 464,60 eura bola použitá na úhradu pohľadávky žalovaného voči obchodnej spoločnosti REVOL TT Consulting s. r. o.

započítaním dňa 03. januára 2016. Rovnako dňa 03. januára 2016 uzavreli žalovaný ako veriteľ a obchodná spoločnosť REVOL TT Consulting s. r. o. ako dlžník zmluvu o pôžičke, na základe ktorej žalovaný poskytol tejto obchodnej spoločnosti sumu 1 531 051,19 eura za účelom vyplatenia zisku jedinému spoločníkovi - žalovanému. Vychádzajúc z uvedených skutočností bol odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie názoru, že podiel na zisku žalovaného v obchodnej spoločnosti REVOL TT Consulting s. r. o. sa stal za trvania manželstva strán sporu splatným a žalovaný získal aj právo s ním nakladať. I keď dňom splatnosti podielu na zisku žalovaného nebola suma 1 556 464,60 eura žalovanému vyplatená v hotovosti alebo prevodom na účet, bola v deň jej splatnosti použitá k inej finančnej transakcii (zápočet pohľadávok). Pohľadávka žalovaného na zisk v sume 1 556 464,60 eura bola 03. januára 2016 uspokojená, resp. uvedené peniaze zmenili vlastníka.

2.6. K odvolacej argumentácii žalovaného, že zisk obchodnej spoločnosti nie je ziskom žalovaného a nepatrí ako výnos do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie nezahrnul do vyporiadania BSM zisk obchodnej spoločnosti REVOL TT Consulting s. r. o., ale podiel žalovaného na zisku tejto obchodnej spoločnosti. Zdôraznil, že žalovaný v odvolaní nespochybnil, že obchodný podiel v uvedenej spoločnosti patrí do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu, preto nie je možné stotožniť sa ani s odvolacou argumentáciou žalovaného, že jeho podiel na zisku obchodnej spoločnosti nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Zopakoval, že vlastnými zdrojmi bezpodielového spoluvlastníctva manželov sú v podstate príjmy, ktoré tento majetok alebo vlastníctvo rozmnožujú. Do BSM patrí aj akékoľvek iné peňažné plnenie, ktoré ktorýkoľvek z manželov obdržal za trvania manželstva. Neexistuje potom žiaden zákonný dôvod, aby bol akýkoľvek výnos z podielu na zisku žalovaného v obchodnej spoločnosti vylúčený z režimu bezpodielového spoluvlastníctva. Tento záver sa uplatní bez ohľadu na to, či výnosy spočívajúce v peňažnom príjme sú manželovi vyplatené v hotovosti, bezhotovostne alebo bola vykonaná kompenzácia vzájomných pohľadávok, keďže platné právo nezakazuje poskytnúť peniaze bezhotovostne formou započítania ako v prejednávanom prípade.

2.7. Žalovaný v odvolaní nastolil aj otázku súladu so zákonom vyporiadania spoločných prostriedkov strán sporu v sume 1 556 464,60 eura vynaložených na ostatný majetok žalovaného, keďže žalobkyňa nežiadala nahradenie tejto sumy zo spoločného majetku na oddelený majetok žalovaného v lehote troch rokov od zániku manželstva. Odvolací súd zdôraznil, že každý z manželov je pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok (§ 150 Občianskeho zákonníka). Nárok na refundáciu nákladov vynaložených z výlučného vlastníctva jedného z manželov do spoločného majetku je možné v rámci vyporiadania priznať iba na návrh tohto manžela. Na to, čo bolo zo spoločného majetku vynaložené na samostatný majetok niektorého z manželov musí súd pri vyporiadaní prihliadať aj bez návrhu (viď doc. JUDr. Marek Števeček, PhD. a kol.: Občiansky zákonník I, Veľké komentáre, str. 1138, C. H. Beck, 2015).

2.7.1. Súd v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov bez návrhu musí prihliadať na to, čo zo spoločného majetku bolo vynaložené na ostatný majetok niektorého z manželov a nie je obmedzovaný žiadnou lehotou, ako sa to snaží navodiť žalovaný v odvolaní (tzv. pravidlo troch rokov formulované judikatúrou Najvyššieho súdu ČR). Súd rozhodujúci o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov musí do konania zahrnúť všetok majetok, ktorý bol spoločný manželom a ktorý existoval ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva (rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/83/1998). Rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky nepredstavujú rozhodnutia najvyšších súdnych autorít v zmysle čl. 2 Civilného sporového poriadku a nemožno ich zahrnúť pod pojem ustálenej súdnej praxe. Aj keď aplikačná prax už bezvýnimočne nepresadzuje zásadu tzv. úplného vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, odvolací súd poukázal na fakt, že žalobkyňa v konaní pred súdom prvej inštancie opakovane žiadala zahrnúť sumu 1 556 464,60 eura do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (napr. podanie zo dňa 09. septembra 2020, prednes jej právneho zástupcu na pojednávaní dňa 11. septembra 2020).

2.7.2. V súdenom spore boli peniaze z podielu žalovaného na zisku obchodnej spoločnosti v sume 1 556 464,60 eura použité na splatenie pôžičiek žalovaného od obchodnej spoločnosti, pričom súd prvej inštancie konštatoval, že išlo o uspokojenie individuálnych záväzkov žalovaného, a preto je žalovaný povinný nahradiť žalobkyni spotrebované peniaze v polovici. Žalovaný namietal, že z rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je zrejmé, ako ustálil, že tieto peniaze neboli použité na nadobudnutie vecí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, resp. neboli použité na bežnú spotrebu pôvodnej spoločnej domácnosti strán sporu dôvodiac dôkazným bremenom na strane žalobkyne. Odvolací súd závery súdu

prvej inštancie o povinnosti náhrady považoval za dostatočné. Žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie nepredniesol žiadne tvrdenie, že by peniaze z pôžičiek od obchodnej spoločnosti použil na spoločný majetok, prisvedčil a preukazoval, že táto časť z jeho podielu na zisku bola použitá na zaplatenie formou započítania jeho pôžičiek poskytnutých mu obchodnou spoločnosťou (vyjadrenie žalovaného zo dňa 22. októbra 2020, inventarizácia účtu k 31. decembru 2015). Spornosť tvrdení strán o použití sumy 1 556 464,60 eura na individuálne pôžičky žalovaného nebola daná. Pohľadávka žalovaného na zisk bola realizovaná tak, že vystúpila z okruhu spoločného majetku manželov a bola použitá na zaplatenie dlhu jedného z manželov - žalovaného. Súd prvej inštancie postupoval náležitým spôsobom, keď bez návrhu prihliadol na to, čo bolo zo spoločného majetku vynaložené na oddelený majetok žalovaného.

2.8. Ďalej žalovaný v odvolaní namietal, že nie je žiaden dôvod, aby mu z pohľadávky na zisk vo výške 1 531 051,19 eura bola uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni polovicu. Súd prvej inštancie zistil, že žalovaný poskytol podľa zmluvy o pôžičke z 03. januára 2016 obchodnej spoločnosti REVOL TT Consulting s. r. o. úver na vyplatenie zisku. Obchodná spoločnosť uskutočnila započítanie svojej pohľadávky voči žalovanému na poskytnutie úveru v sume 1 531 051,19 eura v zmysle uvedenej zmluvy o pôžičke s pohľadávkou žalovaného voči obchodnej spoločnosti na vyplatenie mu časti zisku v sume 1 531 051,19 eura za roky 2009-2014 v zmysle rozhodnutia jediného spoločníka zo dňa 30. decembra 2015. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu nepochybil, keď uviedol, že žalovaný svoju pohľadávku na výplatu zisku v sume 1 531 051,19 eura transformoval na pohľadávku z titulu poskytnutého úveru, a preto neoprávnene použil spoločné peňažné prostriedky a je povinný zaplatiť z nich žalobkyni polovicu. Rovnako ako v prípade sumy 1 556 464,60 eura odvolací súd konštatoval, že žalovaný i v prípade sumy 1 531 051,19 eura získal dňom 03. januára 2016 oprávnenie ňou nakladať, reálne ňou aj disponoval. Peniaze teda boli nadobudnuté za trvania manželstva, i keď obratom uskutočnil započítanie. Žalovaný realizoval pohľadávku na podiel na zisku, keďže ju použil k iným finančným transakciám.

2.9. Žalovaný sa voči zaradeniu jeho podielu na zisku v obchodnej spoločnosti do vyporiadania BSM bránil tým, že pohľadávka na zisk zanikla pred zánikom bezpodielového spoluvlastníctva manželov započítaním v rámci zmluvy zo dňa 03. januára 2016, teda nikdy sa nestala predmetom bezpodielového spoluvlastníctva; disponovanie s pohľadávkou na zisk pred jej vyplatením (zmluva z 03. januára 2016 a poskytnutie úveru) nemôže byť kvalifikované ako neplatné pre rozpor s dobrými mravmi. Odvolací súd po preskúmaní veci nedospel k záveru, že by úvaha súdu prvej inštancie v tomto smere bola nepatričná. Dôvody pre svoje rozhodnutie súd prvej inštancie vysvetlil v súlade so skutkovým a právnym stavom veci na základe výsledkov dokazovania, pričom odvolací súd sa s takýmto jeho postupom (s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prejednávanej veci) v celom rozsahu stotožnil. Doplnil, že súdne riešenie vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov musí byť v súlade s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka) pri zachovaní ekvity a náležitej aplikácii ustanovení § 149 a § 150 Občianskeho zákonníka, ktoré sú navzájom prepojené. V rámci úvah o dobrých mravoch podľa ustanovenia § 3 Občianskeho zákonníka je treba uvažovať o takom výklade, ktorým by sa zamedzilo úniku majetku zo sféry bezpodielového spoluvlastníctva manželov posudzujúc každý konkrétny prípad individuálne.

2.9.1. Vo vzťahu k podielu žalovaného na zisku sa súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu správne zaoberal otázkou jeho skutočného nadobudnutia. Manželstvo strán sporu bolo rozvedené právoplatne ku dňu 12. januára 2016 a splatnosť podielu na zisku bola stanovená na deň 03. januára 2016, pričom uvedeným dňom žalovaný s pohľadávkou na zisk v obchodnej spoločnosti nakladal. Vo vzťahu k pohľadávkou na podiel na zisku v sume 1 531 051,19 eura voči obchodnej spoločnosti uskutočnil zápočet s pohľadávkou obchodnej spoločnosti voči žalovanému na poskytnutie úveru v rovnakej sume len 9 dní pred rozvodom manželstva dňa 12. januára 2016. Tiež pohľadávku na podiel na zisku v sume 1 556 464,60 eura započítal dňa 03. januára 2016 s pohľadávkou obchodnej spoločnosti voči nemu v rovnakej sume na vrátenie pôžičiek, ktoré mu obchodná spoločnosť poskytla. K argumentácii žalovaného, že k vyplateniu zisku nikdy nedošlo a pohľadávka na zisk zanikla pred zánikom bezpodielového spoluvlastníctva odvolací súd uviedol, že hoci ide o zisk obchodnej spoločnosti za obdobie šiestich rokov 2009 - 2014, žalovaný ako jediný spoločník obchodnej spoločnosti rozhodol o vyplatení zisku dňa 30. decembra 2015 so splatnosťou dňa 03. januára 2016, teda so značným časovým odstupom od vytvorenia zisku a počas konania o rozvod manželstva, päť dní pred vydaním rozsudku o rozvoze zo

dňa 05. januára 2016. Podiel na zisku obchodnej spoločnosti v sume 3 087 515,79 eura je zároveň najväčšou majetkovou hodnotou patriacou do BSM. Všetky vyššie uvedené okolnosti a časový sled udalostí nasvedčujú tomu, že žalovaný pred očakávaným zánikom bezpodielového spoluvlastníctva manželov zámerne stanovil splatnosť pohľadávky na zisk v obchodnej spoločnosti pred rozvodom manželstva a svojou dispozíciou s ňou v deň jej splatnosti spôsobil aj jej zánik. Cieľom nakladania žalovaného s pohľadávkou na zisku obchodnej spoločnosti bolo bezdôvodne a úmyselne sa zbaviť podielu na zisku spojeného s obchodným podielom z dôvodu, aby žalobkyni vyplatil pri vyporiadaní BSM čo najmenšiu časť, čomu nasvedčuje skutočnosť, že k týmto právnym úkonom došlo po podaní návrhu na rozvod manželstva žalobkyňou. Žalovaný ovládal svojou voľnou činnosťou zánik pohľadávky na zisk bezprostredne pred zrušením manželstva rozvodom, čím porušil zásadu súladného výkonu práv s dobrými mravmi. Presadeniu spravodlivého právneho riešenia vnútorných vzťahov medzi manželmi potom zodpovedal postup súdu prvej inštancie, ktorý do vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov zahrnul aj sumu 1 556 464,60 eura, aj sumu 1 531 051,19 eura, ktoré v súhrne predstavujú zisk obchodnej spoločnosti REVOL TT Consulting s. r. o. za roky 2009 - 2014.

2.10. Žalovaný tiež namietal, že výroky I., II. rozsudku súdu prvej inštancie navzájom nekorešponujú, lebo zo súdom prvej inštancie zistenej hodnoty predmetov vyporiadania uvedených vo výroku I. nevyplýva povinnosť žalovaného zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie jej podielu sumu 1 416 582,02 eura v zmysle výroku II. a z výrokov rozsudku súdu prvej inštancie nevyplýva ani vyriešenie spornosti pohľadávky žalovaného na zisk. Odvolací súd pripomenul, že v prípade vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov do výroku rozsudku patrí, ktoré veci komu zostanú vo výlučnom vlastníctve (prípadne v podielovom spoluvlastníctve), komu prípadne tá-ktorá spoločná pohľadávka a kto komu bude platiť ten-ktorý spoločný dlh. V prípade, ak čistá hodnota majetku prikázaného každej strane nie je rovnaká, je súčasťou rozsudku aj samostatný výrok o tzv. vyporiadavacom podiele. Všetko, čo bolo potrebné vyriešiť pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov a čo nepatrí do výroku musí byť náležite uvedené v odôvodnení, vrátane sporných otázok týkajúcich sa rozsahu masy vyporiadavaného majetku (cena jednotlivých vecí, výška pohľadávok a záväzkov s uvedením, ktoré pohľadávky a dlhy sa stávajú predmetom vyporiadania, aká je celková hodnota vyporiadaného majetku, ako sa určujú podiely oboch strán, ktoré veci majú vo svojej moci, spôsob výpočtu výplatovej povinnosti atď.). I keď výroková časť rozsudku o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov obsahuje vždy viacero výrokov, treba na toto rozhodnutie hľadieť ako na jednotný celok. Povinnosť jedného z manželov zaplatiť druhému manželovi na vyrovnanie hodnôt aktív a pasív rozdelených medzi nich sa odrazí vo výroku o vyrovnaní podielov. Nenáležitá je potom odvolacia argumentácia žalovaného, že z hodnoty predmetov uvedených vo výroku I. rozsudku nevyplýva povinnosť žalovaného uvedená vo výroku II. zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie jej podielu sumu 1 416 582,02 eura, keďže vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva sa vykonáva ako tzv. širšie vyporiadanie, čo premietne súd vo výroku o vyrovnaní podielov.

2.11. Odvolací súd preskúmava vždy celé rozhodnutie súdu prvej inštancie o vyporiadaní BSM, aj to, či z odôvodnenia rozsudku je jednoznačne zrejmé, ako súd dospel k sume, ktorú je strana sporu povinná zaplatiť na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva (v tomto prípade výrok II. rozsudku). Neopodstatnená je argumentácia žalovaného, že z výroku rozsudku nevyplýva vyriešenie spornosti pohľadávky na zisk a bolo mu odňaté právo na spravodlivé súdne konanie, keďže odvolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

2.12. Pri posudzovaní správnosti výroku o náhrade trov konania rozsudku súdu prvej inštancie napadnutého odvolaním žalobkyne i žalovaného odvolací súd zdôraznil, že v konaní o vyporiadanie BSM ide o tzv. iudicium duplex. Pri stanovení úspechu s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP nie je možné vychádzať z toho, kto podal žalobu, kto sa ako v konaní bránil, ale úspech alebo neúspech v konaní je až v tom, akého podielu sa komu dostane. Nedá sa preto povedať, že plný úspech má ten, kto podal žalobu o vyporiadanie. Súd postupuje v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov ex offa, preto spravidla ak sa dodrží základná parita podielov ako v posudzovanom spore, je namieste, aby si každá strana platila náklady konania zo svojho, čo vedie k aplikácii ustanovenia § 255 ods. 2 CSP. Vzhľadom na spôsob vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a žalovaného v pomere 1 : 1 prihliadnuc, že k uzavretiu dohody o vyporiadaní BSM nedošlo, nemožno vzhľadnúť úspech iba žalobkyne. Za tejto situácie je potom rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania správny a v súlade s ustálenou súdnou praxou.

2.13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni priznal voči žalovanému v zmysle § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnom skončení veci.

3.1. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a), b) Civilného sporového poriadku. Z obsahu dovolania vyplýva, že nesmeruje proti I. výroku rozsudku odvolacieho súdu (ktorým odmietol odvolanie žalovaného proti dopĺňaciemu rozsudku súdu prvej inštancie).

3.2. Porušenie svojho práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) videl v tom, že sa odvolací súd nevysporiadal s rozhodujúcimi odvolacími argumentmi žalovaného, že pohľadávky netvoria predmet bezpodielového spoluvlastníctva manželov a pohľadávka na zisk obchodnej spoločnosti patrí iba jej spoločníkovi, ani s ustálenou judikatúrou najvyšších súdnych autorít, ktorou dovolateľ argumentoval, teda svoje rozhodnutie odvolací súd riadne neodôvodnil. Uviedol, že už v odvolaní poukazoval na judikatúru odvolacieho súdu k § 143 Občianskeho zákonníka (rozsudky sp. zn. 4Cdo/234/2010 a 4Obdo/10/2011, uznesenia sp. zn. 1Cdo/27/2017 a 8Cdo/263/2019, rozhodnutie publikované pod č. R 42/1972). Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v bode 36. je podľa dovolateľa „mimo predmetu podstatnej námietky žalovaného, že podiel na zisku predstavuje po právnej stránke pohľadávku, preto netvorí predmet BSM“. Odvolací súd po právnej stránke nekonzistentne vyhodnocuje a nevysvetľuje, prečo pohľadávka na zisk spoločníka tvorí predmet BSM. V tejto súvislosti dovolateľ citoval v dovolaní body 35., 36., 42. a 43. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, ktorému vytýka, že súbežne vyhodnotil podiel na zisku odlišnými právnymi inštitútmi - ako pohľadávku, výnos, príjem či dokonca spoločné peniaze. Nie je zrejmé, z akého dôvodu odvolací súd vyhodnotil ako neoprávnenú transformáciu pohľadávky (započítanie) žalovaného na zisk s pohľadávkou REVOL TT Consulting s. r. o. na poskytnutie úveru v rovnakej sume od žalovaného. Odvolací súd sa vôbec nevyjadril k námietke žalovaného proti aplikácii § 39 Občianskeho zákonníka a dobrých mravov. V ďalšom texte (bod 2.6./) dovolania dovolateľ uvádzal argumenty na podporu jeho tvrdenia, že dôsledky zmluvy o úvere z 03. januára 2016 nezaťažovali spoločný majetok strán sporu, pretože konečným dôsledkom nebol záväzok žalovaného, ale vznik pohľadávky žalovaného na vrátenie úveru od REVOL TT Consulting s. r. o.. Dovolateľ tiež tvrdil, že odvolací súd nedal odpoveď na odvolaciu námietku vylúčenia aplikácie § 39 Občianskeho zákonníka vo sfére „mimo spoločných vecí“; namietol aj nekoherentnosť rozsudkov okresného súdu (bod 26. odôvodnenia) a odvolacieho súdu (bod 42. odôvodnenia) v otázke potreby návrhu na vyporiadanie vnosu zo spoločného na oddelený majetok jedného z manželov. V bode 2.8/ dovolania dovolateľ tvrdí, že odvolací súd sa nevyjadril k úvodným bodom 1/ a 2/ odvolania, pričom za podstatnú označil žalovaný námietku, že vo výroku I. rozsudku okresného súdu je uvedený predmet bezpodielového spoluvlastníctva manželov s hodnotou vyplývajúcou z odôvodnenia rozsudku, avšak zo súdom zistenej hodnoty predmetov vyporiadania uvedených vo výroku I. nevyplýva povinnosť žalovaného platiť žalobkyni na vyrovnanie jej podielu sumu 1 416 582,02 eura v zmysle II. výroku; I. a II. výrok rozsudku okresného súdu teda nekorešponujú.

3.3. Odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu [§ 421 ods. 1 písm. a) CSP] videl dovolateľ vo vyriešení právnej otázky „povahy pohľadávky, nároku na zisk žalovaného ako jediného spoločníka REVOL TT Consulting s. r. o. z pohľadu predmetu bezpodielového spoluvlastníctva manželov a vykonávania právnych úkonov s pohľadávkou na zisk žalovaného“.

3.3.1. V odôvodnení tejto časti dovolania žalovaný zdôraznil, že v zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) sp. zn. 4Cdo/234/2010 sa za predmet vlastníctva ani za predmet bezpodielového spoluvlastníctva manželov nepovažujú pohľadávky a záväzky; rovnaký právny názor zdieľajú rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/27/2017 a 8Cdo/263/2019. Poukázal aj na to, že v zmysle rozhodnutia R 42/1972 do BSM nepatrí nárok na mzdu, lebo nemôže byť predmetom osobného vlastníctva, a tým ani bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Rovnaká judikatúra vyslovila právny názor, že ktorýkoľvek z manželov je oprávnený vo sfére mimo spoločných vecí na seba prevziať samostatné záväzky bez toho, aby takéto právne úkony bolo možné považovať za relatívne neplatné (okrem uvedených aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/148/2017 a judikát R 71/1994). Odvolací súd však právo na zisk považoval za majetkovú hodnotu patriacu do BSM, za spoločný majetok, respektíve spoločné peňažné prostriedky strán ako manželov, ktoré sa majú vyporiadať aj v

prípade, že s takouto pohľadávkou (podľa ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu oddelenou od masy BSM) bolo disponované podľa všeobecného režimu záväzkových vzťahov. Pohľadávka žalovaného na zisk v časti 1 556 464,60 eura nepredstavovala podľa názoru dovolateľa majetok tvoriaci BSM (§ 150 Občianskeho zákonníka), keďže vykonával právne úkony a dispozície iba s pohľadávkami (započítal svoju výlučnú, predmet BSM netvoriacu pohľadávku na zisk oproti pohľadávke REVOL TT Consulting s. r. o. na vrátenie pôžičky v rovnakej výške podľa zmluvy z 03. januára 2016). Navyše pohľadávka žalovaného na podiel na zisku zanikla započítaním a ku dňu zániku BSM 12. januára 2016 neexistovala. Rovnako pri časti pohľadávky žalovaného na zisk vo výške 1 531 051,19 eura žalovaný vykonával právne úkony a dispozície iba s pohľadávkami (uvedenú pohľadávku započítal oproti pohľadávke REVOL TT Consulting s. r. o. na poskytnutie úveru od žalovaného v rovnakej výške). Názorom, že započítaním a použitím pohľadávky žalovaného na zisk na započítanie s pohľadávkou REVOL TT Consulting s. r. o. na poskytnutie úveru od žalovaného v rovnakej výške vykonal neoprávnené dispozície so spoločnými peňažnými prostriedkami odvolací súd nerešpektoval, že právna možnosť uzavrieť zmluvy len jedným z manželov nie je existenciou BSM nijako obmedzená.

3.3.2. Za ďalšie rozhodnutie dovolacieho súdu, od ktorého sa odvolací súd odklonil pri riešení uvedenej problematiky, žalovaný označil rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4Obdo/10/2011, podľa ktorého medzi základné majetkové práva každého spoločníka patrí právo na podiel zo zisku spoločnosti a prevodom obchodného podielu na nadobúdateľa došlo aj k prevodu práva na podiel zo zisku žalovaného vzťahujúceho sa k tomuto obchodnému podielu. Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. III. ÚS 197/2012 uviedol, že nositeľmi práv a povinností spojených s obchodným podielom môžu byť len spoločníci konkrétnej spoločnosti. Odvolací súd sa od tohto názoru dovolacieho súdu aj Ústavného súdu Slovenskej republiky odklonil podľa dovolateľa v tom, že právo na zisk obchodnej spoločnosti žalovaného považoval za spoločný majetok, resp. spoločné peňažné prostriedky manželov, za majetkovú hodnotu patriacu do BSM.

3.4. Ako právne otázky, od vyriešenia ktorých záviselo rozhodnutie dovolacieho súdu a ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené [§ 421 ods. 1 písm. b) CSP] dovolateľ vymedzil otázku, či súd mohol vyporiadať majetok, ktorý nebol učený predmetom konania o vyporiadanie BSM v lehote do troch rokov od zániku BSM a otázku, či súd konajúci o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov môže bez návrhu strany sporu rozhodnúť o nahradení toho, čo bolo zo spoločného majetku vynaložené na oddelený majetok jedného z bývalých manželov. Dovolateľ odôvodňoval potrebu zodpovedania týchto dovolacích otázok dovolacím súdom skutočnosťou, že odvolací súd vykonal vyporiadanie pohľadávky žalovaného na vyplatenie zisku za roky 2009 - 2014 od REVOL TT Consulting s. r. o. napriek tomu, že žalobkyňa v lehote do troch rokov od zániku BSM (t. j. do 3 rokov od 12. januára 2016) nenavrhol, aby sa uvedená pohľadávka žalovaného na zisk resp. vykonané zápočty stali predmetom vyporiadania. Odvolací súd teda neaplikoval § 149 ods. 4 v spojení s § 149 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Na podporu svojej argumentácie uviedol judikatúru českého najvyššieho súdu, ktorá dospela k záveru, že súd môže vyporiadať len ten majetok či hodnoty, ktorý strany navrhli k vyporiadaniu súdnym rozhodnutím do troch rokov od zániku BSM a do vyporiadania BSM môže zahrnúť iba ten majetok, ktorý účastníci výslovne učinili predmetom vyporiadania; to platí aj pre zápočty toho, čo bolo vynaložené zo spoločného majetku na výlučné majetky manželov a naopak (rozhodnutia sp. zn. 22Cdo/1112/2006, 22Cdo/281/2008).

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že ani v jednom z konaní označených dovolateľom (sp. zn. 4Cdo/234/2010, 1Cdo/27/2017 a 8Cdo/263/2019) nebolo predmetom konania vysporiadanie BSM. Dovolací súd v týchto konaniach neriešil právnu otázku vymedzenia masy BSM a tieto rozhodnutia tak nemožno považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Právna otázka vymedzenia masy BSM je dovolacím súdom vyriešená dlhodobo (rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/168/2005, uverejnený v zbierke rozhodnutí ako R 27/2007). Odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí vysporiadal s touto právnou otázkou v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) žalovaný neuvádza žiadny procesný postup dovolacieho súdu, ktorým by žalovanému znemožnil uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie v tejto časti založil na nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom. Navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol a jej priznal náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP; ďalej tiež „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania. Bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné, preto pristúpil k skúmaniu jeho dôvodnosti.

6. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v miere porušujúcej jej právo na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie a na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

7. K námietke zmätočnosti a nedostatku riadneho odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu treba úvodom uviesť, že súčasťou práva na spravodlivý proces je aj riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 20. septembra 2022 sp. zn. IV. ÚS 245/2022 vysvetlil, že „arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov sú najčastejšie dané rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 336/2019).“

8.1. Pri posudzovaní dôvodnosti dovolania žalovaného z hľadiska § 420 písm. f) CSP musí dovolací súd predovšetkým uviesť, že dovolateľ z väčšej časti polemizuje so skutkovými závermi súdov nižších inštancií, ktorých správnosť najvyšší súd s poukazom na § 442 CSP nepreskúmava; dovolací súd sa preto vyjadrí iba k najzásadnejším dovolacím námietkam, v ktorých dovolateľ videl porušenie jeho práva na spravodlivý proces nedostatocným odôvodnením rozsudkov súdmi nižších inštancií.

8.2. Z hľadiska (terminológie) súdneho konania je potrebné v prvom rade posúdiť dovolaciu výtku, že odvolací súd „nekonzistentne po právnej stránke vyhodnocuje pohľadávku - podiel na zisk spoločníka ako predmet BSM.“ Dovolací súd súhlasí s dovolateľom, že odvolací súd používa nie vždy úplne presne pojmy pohľadávka na zisk žalovaného, pohľadávka na vyplatenie zisku, pohľadávka na podiel na zisku, peniaze, výnos z podielu žalovaného na zisku, príjem, spoločné peniaze, no z kontextu obidvoch rozhodnutí súdov nižších inštancií je zrejmé, že tak robí vychádzajúc z rozhodnutia zo dňa 30. decembra 2015 o výplate zisku spoločnosti REVOL TT Consulting s. r. o. žalovanému, teda vo vzťahu k jednému a tomu istému nároku žalovaného vo výške 3 087 515,79 eura a jednotlivým štádiám jeho transformácie z pohľadávky na zisk žalovaného ako jediného spoločníka a konateľa právnickej osoby, jej tvrdený zánik započítaním, vyhodnotenie tejto sumy ako výnosu dosiahnutého z jeho oddeleného majetku tak, ako vyplýva z bodov 1. a 2. tohto uznesenia. Správnosť právneho posúdenia uvedenej sumy dovolací súd pri dovolacom dôvode podľa § 420 písm. f) CSP neposudzuje.

8.3. Dovolateľ uvádza, že sa odvolací súd nevysporiadal s jeho argumentmi, že pohľadávky netvoría predmet bezpodielového spoluvlastníctva manželov a pohľadávka na zisku obchodnej spoločnosti patrí iba jej spoločníkovi, ani s ustálenou judikatúrou najvyšších súdnych autorít, ktorou argumentoval, teda svoje rozhodnutie odvolací súd riadne neodôvodnil. K tomu dovolací súd iba stručne uvádza, že posúdenie problematiky začlenenia financií predstavujúcich zisk žalovaného v obchodnej spoločnosti REVOL TT Consulting s. r. o. je jedným z pilierov tohto sporu a ak by sa súdy nižších inštancií touto problematikou primerane v dôvodoch ich rozhodnutí nezaoberali, potom by dovolateľ nemohol vymedziť

dovolacie (právne) otázky č. 1/ a 2/ uvedené v bode 3.3. tohto uznesenia.

8.4. Dovolateľ označil za nekonzistentné a nedostatočné (odsek 2.3/ dovolania) odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu o vyporiadaní pohľadávky žalovaného na zisk a jej začlenenie do BSM tvrdiac, že odvolací súd nevysvetlil, prečo pohľadávka na zisk spoločníka tvorí predmet BSM a prečo tvorí spoločný majetok, hodnotu resp. peniaze. Samotný dovolateľ pritom uvádza odseky 42., 43. a 46. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, v ktorých uvedenú problematiku začlenenia čiastky, o vyplatení ktorej žalovaný rozhodol ako o vyplatení jeho (podielu na) zisku, odvolací súd rozoberá. Porušením práva žalovaného na spravodlivý proces nie je, že odvolací súd na rozdiel od dovolateľa „nepoukázal na jediné rozhodnutie najvyššej súdnej authority, ktoré by potvrdilo, že nárok na zisk spoločníka predstavuje predmet BSM“, pretože judikatúra, na ktorú dovolateľ poukazuje, sa na špecifickú situáciu nastaví v tomto konaní nevzťahuje [ako uvádza odvolací súd nižšie v dôvodoch týkajúcich sa dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP].

8.5. Odvolací súd podľa dovolateľa nevysvetlil, prečo vyhodnotil transformáciu (započítanie) pohľadávky žalovaného na výplatu (časti, pozn. dovolacieho súdu) zisku v sume 1 531 051,19 eura za neoprávnenú. K tejto otázke sa vyjadril okresný súd (body 44. - 48. jeho rozsudku), keď v rámci vyhodnotenia zápočtu tejto pohľadávky s pohľadávkou obchodnej spoločnosti REVOL TT Consulting s. r. o. na poskytnutie úveru za účelom vyplatenia tejto časti (podielu na) zisku žalovanému ako neplatného právneho úkonu uviedol, že „žalovaný na základe neplatného právneho úkonu poskytol ním ovládanej spoločnosti peňažné prostriedky zo zdrojov, ktoré patrili do majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve. Znamená to, že takto boli neoprávnené použité peňažné prostriedky vo výške 1.531.051,19 eur“. Odvolací súd postupoval podľa § 387 ods. 2 CSP a stotožnil sa (v ods. 43. odôvodnenia jeho rozsudku) s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (ktoré aj v stručnosti zopakoval), čo mu umožnilo obmedziť sa v odôvodnení jeho rozsudku len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, preto právo žalovaného na spravodlivý proces z hľadiska odôvodnenia rozsudku neporušil.

8.6. Napokon dovolateľ tvrdil, že odvolací súd sa vôbec nevyjadril k podstatnej námietke žalovaného proti aplikácii § 39 OZ a dobrých mravov; z citácie jeho odvolacej námietky je zrejmé, že dovolateľ mal na mysli skutočnosť, že právna možnosť uzavierať zmluvy len jedným z manželov nie je existenciou BSM nijako obmedzená, žalovaný konal v súlade s § 143 v spojení s § 147 ods. 1 OZ, úver obchodnej spoločnosti poskytol zo svojej oddelenej pohľadávky na zisk a nezaťažil ním BSM. Odvolací súd nedal dovolateľovi, ako tento tvrdí, odpoveď na vylúčenie aplikácie § 39 OZ „mimo spoločných vecí“, teda mimo sféry BSM. Dovolací súd upriamuje pozornosť dovolateľa na ods. 48. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, z ktorého je zrejmé, že tento dospel k záveru, že pôžička pre REVOL TT Consulting s. r. o. od žalovaného (v sume 1 531 051,19 eura, pozn. dovolacieho súdu) bola poskytnutá zo zdrojov, ktoré patrili do majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov (teda nie „mimo spoločných vecí“), s čím sa odvolací súd za aplikácie § 387 ods. 2 CSP stotožnil.

8.7. Neobstojí dovolacia námietka žalovaného, že sa odvolací súd nevyjadril k jeho tvrdeniam o nekorešpondovaní I. a II. výroku prvostupňového rozsudku, keď vo výroku I. rozsudku okresného súdu je uvedený predmet bezpodielového spoluvlastníctva manželov s hodnotou vyplývajúcou z odôvodnenia rozsudku, no zo súdom zistenej hodnoty predmetov vyporiadania uvedených vo výroku I. nevyplýva povinnosť žalovaného platiť žalobkyni na vyrovnanie jej podielu sumu 1 416 582,02 eura v zmysle výroku II. Odvolací súd podľa dovolacieho súdu dôkladne a precízne vysvetlil (body 50. - 52. dovolaním napadnutého rozsudku), ktoré obsahové náležitosti majú byť v enunciiate rozsudku o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov (aj v prípade jeho vyporiadania v tzv. širšom zmysle) a čo má obsahovať jeho odôvodnenie aj to, že odvolaciemu prieskumu podlieha rozsudok súdu prvej inštancie ako celok a inak tomu nebolo ani v tomto spore (detaily uvádza odvolací súd v bodoch 2.10. a 2.11. tohto uznesenia). Takéto odôvodnenie považuje odvolací súd v spojení s odôvodnením súdu prvej inštancie za jasné a zrozumiteľné (je z neho zrejmé, akým postupom súdy dospeli k výške sumy, ktorú má žalovaný pri parite podielov zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie jej podielu z vyporiadaného BSM). Súd prvej inštancie v bode 33. odôvodnenia jeho rozsudku uviedol, že cena všetkých vecí a majetkových hodnôt v BSM rozdelených medzi žalobkyňu a žalovaného je 1 030 077,29 eura, žalovanej (správne má byť žalobkyni, pozn. dovolacieho súdu) boli v rámci vyporiadania prikázané veci a majetkové hodnoty v sume 642 214,53 eura a žalovanému v sume 387 862,76 eura, preto žalobkyňu stíha povinnosť zaplatiť žalovanému v rámci vyporiadania vecí a majetkových hodnôt na vyrovnanie podielov sumu 127 175,88 eura. V bode 50. doplnil, že žalobkyňa má v rámci hodnotového vyrovnania

nárok na sumu 1 543 757,89 eura (ako súčet súm 778 232,30 eura a 765 552,59 eura). Okresný súd započítal tento záväzok žalobkyne zaplatiť žalovanému 127 175,88 eura s jej nárokom na sumu 1 543 757,89 eura a priznal jej v rámci hodnotového vyrovnania sumu 1 416 582,02 eura.

9. Zhrnúc uvedené dovolací súd konkluduje, že rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie spĺňajú kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP, preto ich nemožno považovať za neodôvodnené ani zmätočné. Odôvodnenie rozsudkov zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnení rozsudkov vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení sú uvedené relevantné okolnosti sporu, ktoré súdy nižších inštancií náležitým spôsobom v celom súhrne posúdili a adekvátne vyhodnotili. Argumentácia súdov je koherentná a ich rozhodnutia konzistentné, logické a presvedčivé; zvolené premisy aj závery, ku ktorým na ich základe súdy dospeli, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Žalovaný v dovolaní nevymedzil pre spor relevantné skutočnosti, s ktorými by sa súdy nižších inštancií nevysporiadali v odôvodneniach ich rozsudkov. Žiada sa dodať, ako uviedol aj Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 553/2022, že „Úplnosť úvah všeobecného súdu, na základe ktorých dospel ku konečnému rozhodnutiu, môže byť vzhľadom na komplexnosť a individuálnosť posudzovaných situácií predmetom ďalšej kritiky a interpretácií. Vždy je možné nájsť ďalšie hľadiská, na základe ktorých sa sporovej strane môže javiť súdne rozhodnutie ako nedostatočne odôvodnené. Takto by sa mohlo konanie dostať do stavu nekončiacej polemiky bez praktického presahu, a preto právny poriadok ustanovuje konečný výpočet právnych nástrojov, ktorými je možné nápravu dosiahnuť. Tie však musia smerovať k riešeniu podstatných otázok, nie otázok presahujúcich základný rámec zákonného, rozumného a v širšom rámci spravodlivého usporiadania právnych vzťahov v primeranom čase“.

10. Pretože konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolateľom namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP, dovolací súd pristúpil k posúdeniu dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu - nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

11. Podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

12. Odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu videl dovolateľ pri riešení „povahy pohľadávky, nároku na zisk žalovaného ako jediného spoločníka REVOL TT Consulting s. r. o. z pohľadu predmetu bezpodielového spoluvlastníctva manželov a vykonávania právnych úkonov s pohľadávkou na zisk žalovaného“. Posudzujúc dovolanie podľa jeho obsahu (§ 124 CSP) a vzhľadom na obsah rozhodnutí označených dovolateľom za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal odvolací súd odkloniť, dovolací súd konštatuje, že podstata dovolateľom nastolenej problematiky spočíva v posúdení možnosti zahrnutia pohľadávky na zisk jediného spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným do predmetu bezpodielového spoluvlastníctva manželov (otázka 1/) a v posúdení výlučnosti práva disponovať s pohľadávkou na zisk iba spoločníkom obchodnej spoločnosti (otázka 2/).

13. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

Podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon

neplatný.

Podľa § 114 ods. 1 Obchodného zákonníka obchodný podiel predstavuje práva a povinnosti spoločníka a im zodpovedajúcu účasť na spoločnosti. Jeho výška sa určuje podľa pomeru vkladu spoločníka k základnému imaniu spoločnosti, ak spoločenská zmluva neurčuje inak.

14. Z doktrínálneho výkladu ustanovenia § 143 OZ vyplýva, že predmetom BSM je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov počas trvania manželstva (okrem zákonom určených výnimiek vyplývajúcich z § 143 a § 143a OZ). Pri vymedzení rozsahu a obsahu BSM nemožno vychádzať len z jazykového výkladu, ale pojem vec je potrebné chápať pre účely BSM extenzívnejšie, a to vo význame pojmu majetok (čl. 20 Ústavy SR pojednáva o práve vlastníť majetok, pojem majetok je uvedený aj v § 150 OZ pri pravidlách vyporiadania BSM), a to akýkoľvek oceníteľný peniazmi, čo zodpovedá spravodlivému a rozumnému vyporiadaniu BSM (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 8Cdo/196/2018). Ide o všetky hmotné veci (hnuteľné i nehnuteľné). Do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patria aj príjmy z pracovného alebo iného na jeho roveň postaveného pomeru, z podnikateľskej činnosti, zo sociálneho zabezpečenia, úspory, výhry, výnosy z majetku manželov a podobne.

15.1. Vo vzťahu k prvej nastolenej dovolacej otázke dovolateľ citoval z rozsudku z 29. júna 2011 sp. zn. 4Cdo/234/2010 Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zdôrazniac: „Za predmet vlastníctva, a teda ani bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa preto nepovažujú pohľadávky a záväzky (dlhy), ktoré sa riadia všeobecným právnym režimom záväzkových vzťahov.“ Predmetom uvedeného konania bolo určenie neplatnosti dohody o prístupí k záväzku uzavretej manželom žalobkyne (žalovaným 1/) so žalovaným 2/ a určenie neplatnosti vyhlásenia žalovaného 1/ o súhlase s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Odvolací súd sa podľa dovolateľa odklonil od uvedeného právneho názoru, keď právo na zisk považoval za majetkovú hodnotu patriacu do BSM, za „spoločný majetok“ resp. „spoločné peňažné prostriedky“ strán ako manželov, ktoré sa majú vyporiadať, a to aj v prípade, že s takouto pohľadávkou (podľa ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu oddelenou od masy BSM, netvoriacou jej predmet) bolo disponované podľa všeobecného režimu záväzkových vzťahov (uzatvorenie zmluvy z 03. januára 2016 a poskytnutie úveru a započítania pohľadávok). Dovolací súd upriamuje pozornosť na skutočnosť, že najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 4Cdo/234/2010 uviedol aj to, že za právne úkony týkajúce sa spoločných vecí treba považovať tie, pri ktorých dochádza k dispozícii s predmetom bezpodielového spoluvlastníctva alebo k výkonu jeho správy. Za predmet vlastníctva, a teda ani bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa preto nepovažujú pohľadávky a záväzky (dlhy), ktoré sa riadia všeobecným právnym režimom záväzkových vzťahov. Dodal ale, že na tomto závere nič nemení to, že pri zániku bezpodielového spoluvlastníctva sa vykonáva aj vyporiadanie spoločných pohľadávok a záväzkov manželov (dopadajúce len na vzťah medzi manželmi, nie aj na ich vzťah k tretím osobám) podľa zásad platných pre vyporiadanie tohto spoluvlastníctva.

15.2. V uznesení z 27. mája 2020 sp. zn. 1Cdo/27/2017 (v konaní o určenie neplatnosti vyhlásenia ručiteľa) dovolací súd uviedol, že § 145 OZ sa vzťahuje na právne úkony týkajúce sa spoločných vecí (vecí, ktoré sú súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva). Právna možnosť uzatvárať zmluvy len jedným z manželov nie je existenciou bezpodielového spoluvlastníctva nijako obmedzená. Tieto úkony sa priamo netýkajú už nadobudnutého majetku v BSM. Uzavretím takýchto zmlúv len jedným z manželov teda nevzniká spoločný záväzok manželov, ale iba individuálny záväzok toho z manželov, ktorý zmluvu uzatvoril. V širšom kontexte existencie spoločného majetku manželov sa však takáto pôžička, či úver dotýka spoločného majetku manželov, nakoľko podľa § 147 OZ platí, že pohľadávka veriteľa len jedného z manželov, ktorá vznikla za trvania manželstva, môže byť pri výkone rozhodnutia uspokojená i z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva.

15.3. V uznesení zo dňa 23. septembra 2020 sp. zn. 8Cdo/263/2019 dovolací súd vychádzajúc zo záverov prezentovaných v uznesení sp. zn. 1Cdo/27/2017 uviedol, že za udržateľný považuje v danej veci taký výklad § 145 OZ, podľa ktorého zmluva o prístupí k dlhu uzavretá len jedným z manželov sa bezprostredne nedotýka bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nie je preto právnym úkonom týkajúcim sa spoločných vecí a aplikácia citovaného ustanovenia je preto vylúčená.

16. Rozsudok z 29. júna 2011 sp. zn. 4Obdo/10/2011, ktorý dovolateľ označil za rozhodnutie

dovolacieho súdu, od ktorého sa odvolací súd odklonil pri riešení druhej nastolenej dovolacej otázky, bol vydaný v spore bývalého spoločníka voči spoločnosti s ručením obmedzeným o zaplatenie podielu na zisku. Najvyšší súd vysvetlil, že obchodný podiel nepredstavuje len majetkové, ale aj nemajetkové práva a povinnosti spoločníka a tomu zodpovedajúcu účasť na spoločnosti (podiel na riadení, rozhodovaní a kontrole činnosti obchodnej spoločnosti). Medzi základné majetkové práva každého spoločníka patrí právo na podiel zo zisku spoločnosti. Konštatoval, že žalobca prevodom svojho obchodného podielu na nadobúdateľa previedol aj právo na podiel zo zisku žalovaného, vzťahujúci sa k tomuto obchodnému podielu, ktorý žalobcovi do prevodu obchodného podielu nebol vyplatený a v čase prevodu obchodného podielu nedošlo k jeho zániku. Žalobca preto nemal aktívnu legitimáciu v spore. Tieto závery prešli aj testom ústavnosti, keď aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. III. ÚS 197/2012 uviedol, že nositeľmi práv a povinností spojených s obchodným podielom môžu byť len spoločníci konkrétnej spoločnosti. Obchodný podiel nemá výlučne majetkový charakter, predstavuje aj práva a povinnosti spoločníka a im zodpovedajúcu účasť na spoločnosti; je možné dispozične nakladať aj s jednotlivými komponentmi plynúcimi z vlastníctva obchodného podielu (napríklad právo na podiel zo zisku).

17. Dovolací súd upriamuje pozornosť na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie (body 35. až 39. odôvodnenia), s ktorým rozsudok dovolacieho súdu tvorí organickú jednotu. Okresný súd vychádzajúc z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/49/2011 ustálil, že zisk spoločnosti REVOL TT Consulting s. r. o. (z kontextu jeho rozhodnutia je zrejmé, že ide o podiel žalovaného na zisku tejto obchodnej spoločnosti, ako uviedol na správnu mieru odvolací súd) patrí do bezpodielového spoluvlastníctva strán ako výnos z oddeleného majetku jedného z manželov (žalovaného), ktorý treba vyporiadať. Najvyšší súd v uvedenom konaní, posudzujúc povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcovi (bývalému manželovi) peňažné prostriedky (predstavujúce príjmy z nájmu prevádzkovej budovy, v čase ich výberu z účtu vo spoluvlastníctve žalobcu a žalovanej), ktoré bez jeho súhlasu vybrala z jeho účtu podnikateľa (žalobca zastával názor, že tieto peňažné prostriedky netvorili bezpodielové spoluvlastníctvo, ale súčasť jeho podniku ako podnikateľa a jeho výlučné vlastníctvo) uviedol, že: „Výnosy z oddeleného majetku jedného z manželov patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a rovnako ako mzda z pracovného pomeru vyplácaná jednému z manželov sú najčastejším zdrojom bezpodielového spoluvlastníctva manželov, z ktorého je potom vytváraný spoločný majetok manželov.“ Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. I. ÚS 391/2011 ústavnú sťažnosť podanú proti rozhodnutiu najvyššieho súdu ako zjavne neopodstatnenú odmietol, pretože nezistil, že by najvyšším súdom aplikované právne závery mohli zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného rozsudku najvyššieho súdu, ktorý svoje právne závery zdôvodnil ústavne akceptovateľným spôsobom. Okresný súd aplikujúc uvedený záver aj na právne pomery strán sporu (spoločníka v spoločnosti s ručením obmedzeným) v posudzovanom spore zastal názor, že aj právo na podiel na zisku, ktoré nadobudlo podobu konkrétnej pohľadávky, patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Odvolací súd v bode 36. rozsudku k tomu uviedol, že súd prvej inštancie nezahrnul do vyporiadania zisk obchodnej spoločnosti REVOL TT Consulting s. r. o., ako tvrdil v odvolaní žalovaný, ale podiel žalovaného na zisku obchodnej spoločnosti ako jej jediného spoločníka. Žalovaný v odvolaní nespochybnil, že obchodný podiel v uvedenej spoločnosti patrí do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu, preto nie je možné stotožniť sa s odvolacou argumentáciou žalovaného, že podiel žalovaného na zisku obchodnej spoločnosti nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Spoločný majetok manželov je tvorený z jeho zdrojov, pričom vlastnými zdrojmi bezpodielového spoluvlastníctva manželov sú v podstate príjmy, ktoré tento majetok alebo vlastníctvo rozmnožujú predovšetkým na základe činnosti alebo iných nárokov jednotlivých manželov. Do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrí nepochybne aj akékoľvek iné peňažné plnenie, ktoré ktorýkoľvek z manželov obdržal za trvania manželstva. Neexistuje žiaden zákonný dôvod, aby bol akýkoľvek výnos z podielu na zisku žalovaného v obchodnej spoločnosti vylúčený z režimu bezpodielového spoluvlastníctva.

18. Súd nižších inštancií sa s argumentáciou žalovaného o tom, že jeho podiel na zisku je pohľadávkou voči spoločnosti s ručením obmedzeným vysporiadali tak, že žalovaný ako jediný spoločník a konateľ rozhodol dňa 30. decembra 2015 o výplate zisku spoločnosti, ktorá bude vykonaná 03. januára 2016. Následne v tento deň rozhodol žalovaný o započítaní pohľadávok. Ak by žalovaný nezískal možnosť nakladať so ziskom, bolo by vylúčené aj započítanie, teda použitie peňažných prostriedkov z podielu na

zisku na úhradu jeho záväzkov. Dispozícia žalovaného so ziskom má účinky identické s vyplatením zisku a nie je dôvod, aby takýto zisk ako výnos nepatril do BSM.

19. Prehliadnuť nemožno, že sudy nižších inštancií hľadajúc spravodlivú rovnováhu posudzovali dispozičné úkony žalovaného vykonané vo vzťahu k jeho podielu na zisku obchodnej spoločnosti, vrátane započítania, cez prizmu dobrých mravov v zmysle § 3 ods. 1 OZ. Okresný súd konštatoval, že účelom pôžičky poskytnutej REVOL TT Consulting s. r. o. bola vyplatenie podielu na zisku žalovanému v čase po rozvode manželstva. Okresný súd poskytnutie úveru hodnotil ako konanie, ktorého účelom bolo oddialiť vyplatenie zisku, ktorý by inak patrilo do majetku v BSM. Žalovaný na základe právneho úkonu neplatného pre rozpor s dobrými mravmi poskytol ním ovládanej spoločnosti peňažné prostriedky zo zdrojov, ktoré patrili do majetku v BSM, čo znamená neoprávnené použitie peňažných prostriedkov vo výške 1 531 051,19 eura.

20. Uzavrúc uvedené dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd ani súd prvej inštancie sa v posudzovanom spore od dovolateľom označenej ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu neodklonili. Dovolateľom označené rozhodnutia dovolacieho súdu sa všeobecne zaoberali vymedzením predmetu bezpodielového spoluvlastníctva manželov a dispozíciou spoločným majetkom a sudy nižších inštancií sa v posudzovanom spore týmito všeobecnými závermi dovolacieho súdu riadili. Zároveň však posudzovali individuálne špecifika prejednávaneho sporu tak, ako sa to odrazilo v ich výsledných rozhodnutiach.

21. Dovolateľ podal dovolanie aj z dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Vymedzil dve právne otázky, od vyriešenia ktorých záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené, a to otázku, či súd mohol vyporiadať majetok, ktorý nebol učený predmetom konania o vyporiadanie BSM v lehote do troch rokov od zániku BSM a otázku, či súd konajúci o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov môže bez návrhu strany sporu rozhodnúť o nahradení toho, čo bolo zo spoločného majetku vynaložené na oddelený majetok jedného z bývalých manželov.

22. Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150.

Podľa § 149 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak dôjde k vyporiadaniu dohodou, sú manželia povinní vydať si na požiadanie písomné potvrdenie o tom, ako sa vyporiadali.

Podľa § 149 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak sa vyporiadanie nevykoná dohodou, vykoná ho na návrh niektorého z manželov súd.

Podľa § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ak do troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo k jeho vyporiadaniu dohodou alebo ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo na návrh podaný do troch rokov od jeho zániku vyporiadané rozhodnutím súdu, platí, pokiaľ ide o hnutelné veci, že sa manželia vyporiadali podľa stavu, v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastníci používa. O ostatných hnutelných veciach a o nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. To isté platí primerané o ostatných majetkových právach, ktoré sú pre manželov spoločné.

23. Dovolateľ namietal, že odvolací súd vyporiadal pohľadávku žalovaného na vyplatenie zisku za roky 2009 - 2014 od REVOL TT Consulting s. r. o. napriek tomu, že žalobkyňa v lehote do troch rokov od zániku BSM (t. j. do 3 rokov od 12. januára 2016) nenavrhol, aby sa uvedená pohľadávka žalovaného na zisk resp. vykonané zápočty stali predmetom vyporiadania. Odvolací súd vychádzajúc z povinnosti súdu rozhodujúceho o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov zahrnúť do vyporiadania všetok spoločný majetok manželov existujúci ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva (rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/83/1998) a z toho, že žalovaným označené rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky

nemožno považovať za ustálenú súdnu prax konštatoval, že nie je v tomto smere obmedzovaný žiadnou lehotou. Pripustiac, že aplikačná prax už bezvýnimočne nepresadzuje zásadu tzv. úplného vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov odvolací súd poukázal na fakt, že žalobkyňa v konaní pred súdom prvej inštancie opakovane žiadala zahrnúť sumu 1 556 464,60 eura do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (napr. podanie zo dňa 09. septembra 2020, prednes jej právneho zástupcu na pojednávaní dňa 11. septembra 2020).

24. Z citovaného ustanovenia § 149 OZ vyplýva, že v zásade možno rozlišovať tri spôsoby vyporiadania zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a to vyporiadanie dohodou bývalých manželov, vyporiadanie súdnym rozhodnutím a vyporiadanie uplynutím doby.

25. Skoršia právna úprava vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov predpokladala, že súd viazaný povinnosťou vyporiadať všetok majetok patriaci do BSM bude z úradnej činnosti zisťovať rozsah masy majetku patriaceho do BSM. Táto prax zároveň umožňovala kedykoľvek počas prebiehajúceho konania o vyporiadanie BSM podávať opakovane návrhy na vyporiadanie ďalších a ďalších položiek. Zákonodarca už novelizáciou Občianskeho zákonníka zákonom č. 131/1982 Zb. účinnou od 01. januára 1983 prehĺbil dispozitívny charakter noriem upravujúcich BSM a z dôvodu potreby zabezpečenia právnej istoty stanovil trojročnú lehotu, v ktorej bývalí manželia môžu predmet bezpodielového spoluvlastníctva vyporiadať dohodou alebo podať návrh na súd. Ak táto lehota uplynie márne, nastanú zákonné účinky vyporiadania uvedené v § 149 ods. 4 OZ (nevyvrátiteľná právna domnienka), brániace existencii nevyporiadaného bezpodielového spoluvlastníctva po neobmedzenú dobu.

26. Uvedené potom nevyklučuje, aby (bývalí) manželia nepristúpili ku kumulácii rôznych spôsobov vyporiadania zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva a vyporiadali jednu jeho časť dohodou, ďalšiu rozhodnutím súdu s tým, že zostávajúca časť bude vyporiadaná zákonnou domnienkou. Dovolací súd dospel k záveru, že ak bývalí manželia navrhnú v lehote do troch rokov od zániku ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov vyporiadať súdnym rozhodnutím iba časť ich majetku, súd môže do vyporiadania zahrnúť iba túto časť. Takémuto záveru nasvedčuje aj ust. § 149 ods. 5 OZ, v zmysle ktorého, ak sa po vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov rozhodnutím súdu alebo dohodou objaví majetok, ktorý nebol zahrnutý v rámci vyporiadania, platí preň domnienka uvedená v odseku 4.

27. Aj odvolací súd v posudzovanom spore pripustil, že aplikačná prax už bezvýnimočne nepresadzuje zásadu úplného vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, poukázal ale na fakt, že „žalobkyňa v konaní pred súdom prvej inštancie opakovane žiadala zahrnúť sumu 1 556 464,60 eura do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (napr. podanie zo dňa 09. septembra 2020, prednes jej právneho zástupcu na pojednávaní dňa 11. septembra. 2020)“. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že k zániku bezpodielového vlastníctva strán sporu došlo dňom 12. januára 2016 (deň právoplatnosti rozsudku o rozvode ich manželstva). Ak žalobkyňa navrhla uvedenú sumu k vyporiadaniu najskôr 09. septembra 2020, urobila tak v čase, keď ohľadom tohto nároku platila zákonná domnienka daná v § 149 ods. 4 OZ. Dovolací súd potom rozhodnutie odvolacieho súdu aj rozhodnutie súdu prvej inštancie s poukazom na § 449 ods. 1, 2 zrušil a vec vrátil (§ 450 OZ) súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

28. Ako druhú dovolaciu otázku v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľ vymedzil otázku, či súd konajúci o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov môže bez návrhu strany sporu rozhodnúť o nahradení toho, čo bolo zo spoločného majetku vynaložené na oddelený majetok jedného z bývalých manželov.

29. Podľa § 150 Občianskeho zákonníka pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery

pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

30. Z citovaného ustanovenia zákona vyplýva, ako už bolo uvedené vyššie, že predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva je všetko, čo patrilo do tohto spoluvlastníctva a čo existovalo v čase jeho zániku, v súdenom spore v deň právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva žalobkyne a žalovaného. Vyporiadanie má kvalitatívnu stránku (usporiadanie vlastníctva), ale aj kvantitatívnu stránku (hodnotové podiely) vyžadujúcu správne určenie hodnoty vyporiadavaného majetku. Zároveň ide o ustanovenie obsahujúce zásady, ktorými sa spravuje vykonanie vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva; jednou z nich je povinnosť bývalého manžela uhradiť to, čo sa zo spoločného majetku manželov vynaložilo na jeho oddelený (samostatný) majetok.

31. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 18. novembra 2014 sp. zn. 7Cdo/288/2013 uviedol, že „V rámci vyporiadania BSM súd i bez návrhu musí prihliadnuť na to, čo bolo zo spoločného majetku vynaložené na oddelený (samostatný) majetok niektorého z manželov“.

32. Dovolací súd uzatvára, že dovolateľom nastolená právna otázka možnosti súdu konajúceho o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov bez návrhu strany sporu rozhodnúť o nahradení toho, čo bolo zo spoločného majetku vynaložené na oddelený majetok jedného z bývalých manželov v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu už bola riešená, čo nezakladá prípustnosť dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, a preto prípustnosť dovolania posúdil podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Ďalej preto skúmal, či dovolateľ dôvodne odvolaciemu súdu vytýka, že jeho rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci tak, ako to v dovolaní namieta, t. j. či sa odvolací súd odklonil od uvedenej ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Dospel k záveru, že okresný aj odvolací súd správne, bez návrhu v zmysle korektívu daného v § 150 OZ (porovnaj „je povinný nahradiť“) posudzovali povinnosť žalovaného nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie v tejto časti smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, čo zakladá dôvod na odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. c) CSP. Vzhľadom na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP (body 23. až 27. odôvodnenia tohto uznesenia) však dovolací súd o dovolaní rozhodol ako o celku spôsobom uvedeným v enunciiate tohto uznesenia.

33. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

34. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.